

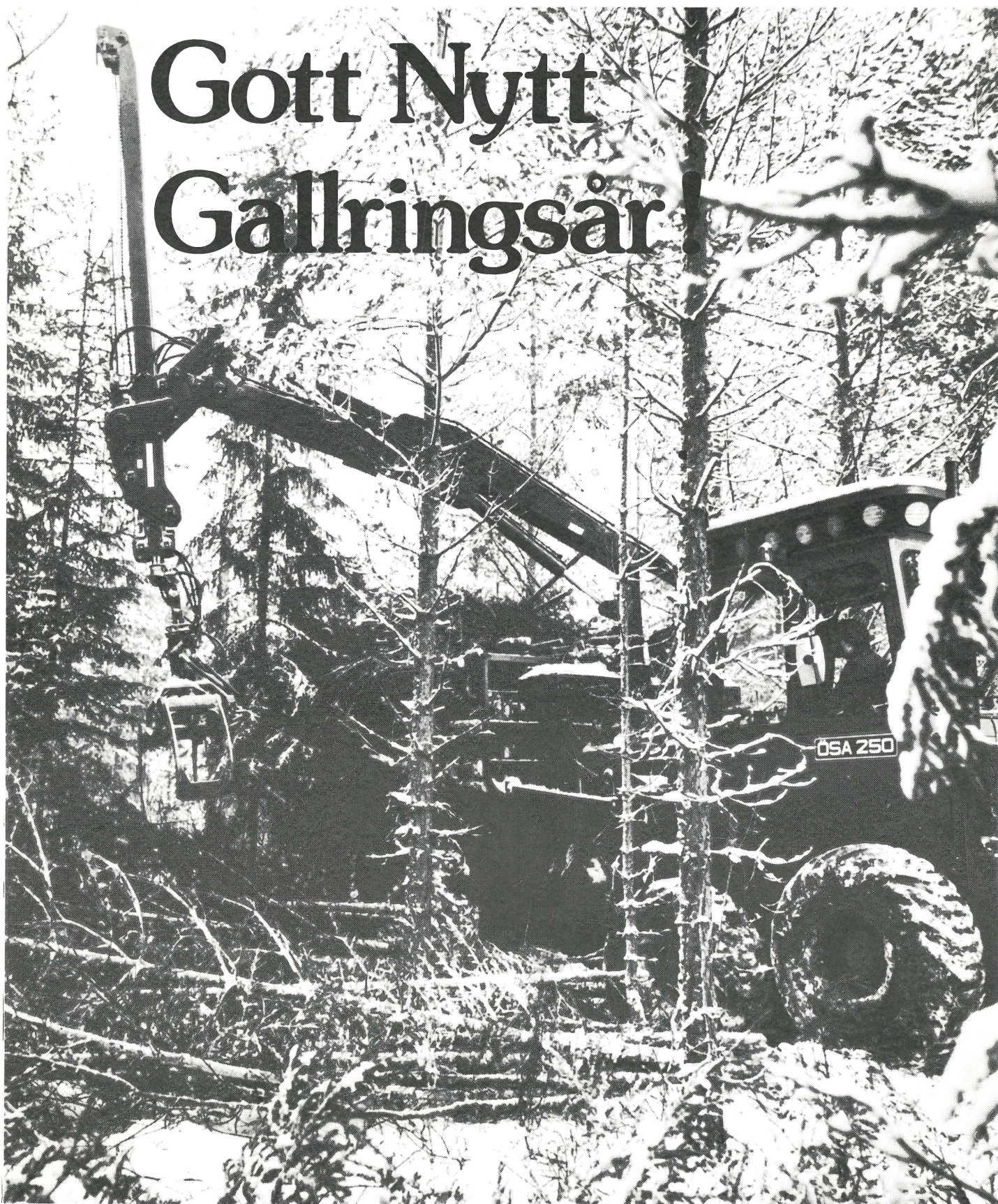

SYSTEM

ISSN 0349-912X

Nr 1. Årgång 7. Jan. 1982

Gott Nytt Gallringsår!

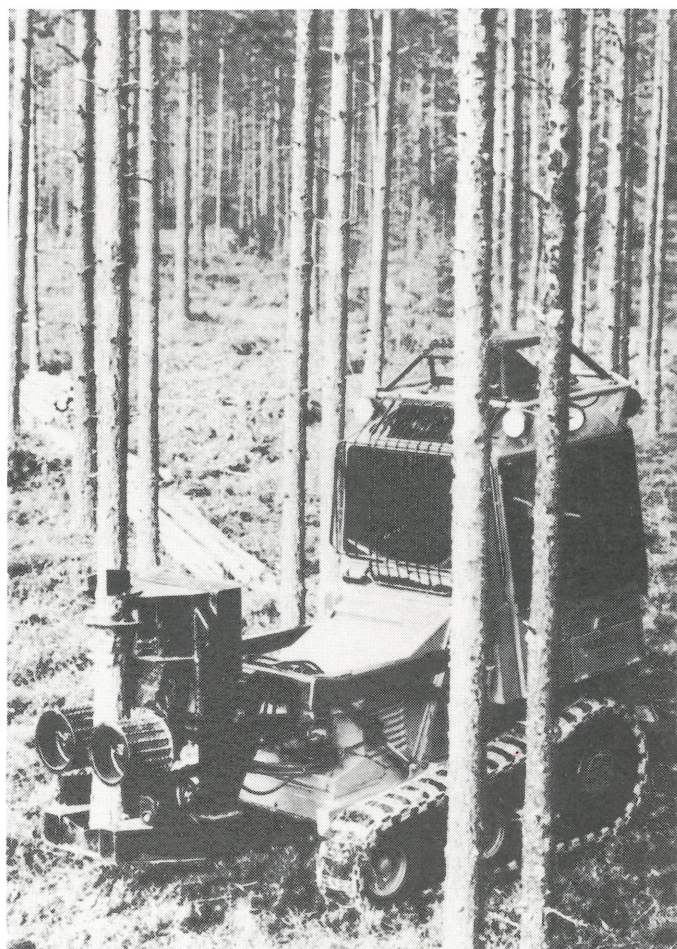

BRUUNETT OCH MAKERI TILL RAUMA-REPOLAS LOKOMODIVISION

Ungefär samtidigt som ÖSA kan fira sitt 1-åriga medlemskap i Rauma-Repolas Lokomodivision, förstärker vi denna ytterligare genom nyförvärvet den 29 december 1981 av hela aktiestocken i skogsmaskinsföretaget Forrex Oy. I Forrex Oy-gruppen ingår nämligen som dotterföretag Bruun System AB, med sina Mini- och Maxi skotare samt gallringsprocessor, Makeri Oy med sin gallringsskördare, försäljningsbolaget Formacomp Oy i Finland och Efficient Logging Inc i USA. Bruunett- och Makerimaskinerna har redan ett starkt fotfäste i Norden och i andra exportländer och bla har dessa maskintyper gjort ett starkt genombrott i USA där Weyerhaeuser och

Crown Zellerbach – två av världens största träförädlingsföretag funnit Makeri-Bruunett vara den mest fördelaktiga maskinkombinationen i sina gallringshuggningar. Efter långvariga prov och experiment är nu de första leveranserna på väg.

Rauma-Repolas övertagande av Forrexgruppen är utan tvivel ett viktigt steg inom rationaliseringen av den nordiska skogsmaskintillverkningen. Genom våra stora resurser ges nu ökade möjligheter till en intensiv forskning och vidareutveckling av redan befintliga bra maskiner och tack vare koncernens mångsidiga tillverkning kan vissa komponenter utvecklas och tillhandahållas på de fördelaktigaste villkoren för respek-

Makeri 33 T skördare.

tive tillverkare inom Lokomodivisionen. Allt detta medverkar till längre tillverkningsserier och en förstärkt konkurrensförmåga. Nordens ledande skogsmaskinsindustri heter nu utan tvivel Rauma-Repola Oy som också kommer att satsa stenhårt på att så förbli. Till sist vill jag gärna ge ÖSA en eloge för dess positiva utveckling under 1981. Trots leveransförseningar och i en del fall kvalitetsstörningar på de första nya maskinerna, har ÖSA lyckats förbli kundernas trogna leverantör, kanske mycket på grund av sitt goda renommé men inte minst genom att man snabbt åtgärdat dessa problem, som nu även tycks vara övervunna. Detta innebär dock ej att man kommer att slå sig till ro därmed. Tvärtom måste det bli ÖSAs liksom hela Lokomodivisionens kraftfulla strävan, att i fortsättningen förse

våra kunder med ännu mera ekonomiska maskinalternativ och detta vid utlovade leveranstider. Jag önskar så alla SYSTEMS läsare Ett Gott Nytt År 1982. Kalle Angervuori
Direktör för Lokomodivisionen
Rauma-Repola Oy

Bruunett Mini skotare och processor.

EIKMASKIN GÖR STORSATSNING PÅ NORSKA MARKNADEN

ÖSA har under flera år haft samarbete med Eikmaskin i Norge. Utvecklingen har varit positiv och ÖSA-maskinerna har fått ett mycket gott rykte om sig. Därför har Eikmaskin beslutat om storsatsning och är nu i färd med att kraftigt förstärka sin organisation för skogsmaskinsförsäljningen. Samtidigt har ett nytt koncernavtal upprättats mellan Rauma-Repola (ÖSA-Lokomo) och Eikmaskin. Under tecknandet skedde i början av november 1981 och bilden är tagen vid detta tillfälle.

Fr v. direktörerna Olav Hørsdahl, Eikmaskin, Hans-Åke Elofson, ÖSA, Egil Eik, Eikmaskin, Kalle Angervuori, Lokomodivisionen, Holger Andersson, do., Ove Eriksson, ÖSA.

Willy Macheke, Forestry Commission (i 260-hytten), Joseph Muzimba, Borders Timbers, Henrik Y van der Ruit, Borders Timbers.

Täta Afrikabesök hos ÖSA

Den 17 – 18 november 1981 besöktes ÖSA i Alfta av fem skogsmän från Zimbabwe i Afrika. På kort tid var det tredje besöket från olika länder i Afrika. Stort intresse föreligger för ÖSA-Lokomo maskiner från en rad länder i andra världsdelen där man nu vill exploatera och utveckla skogsbruket. Bl a har Lokomo under leverans ett dussintal av största skotaren 933 till Nigeria.

OMSLAGSBILDEN

visar ÖSA 250 skotare försedd med långkran och gripsåg. Maskinen har sedan hösten 1980 arbetat med träddeleshantering i första-gallringar. Den har därvid tidsstuderats av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten. Resultatet av den första studien var så positivt, att man beslöt fortsätta proven och den andra studien avslutades i december 1981 och kommer att redovisas i början av 1982. Proven har utförts på

Stora Kopparberg-Bergviks marker i Hamränge norr om Gävle.

Bakgrunden

till ÖSAs intensiva provnings- och utvecklingsprogram inom träddeleshantering är, att vi under flera års tid studerat olika möjligheter och metoder att mekanisera gallringarna och därmed finna lösningar som ger lönsamhet även i tidiga gallringar.

En starkt bidragande faktor för tillvaratagande av träddeleshantering, är de sedan mitten av 70-talet kraftigt stigande oljepriserna, som drabbat skogsindustrins energikonto hårt. ÖSA kommer under den närmaste tiden att prova nya intressanta lösningar för att ytterligare effektivisera träddeleshanteringarna och ÖSA 250 med dess unika egenskaper spelar en central roll i detta utvecklingsarbete. SYSTEM återkommer mera detaljerat om ÖSAs gallringsprogram i kommande nummer.

bete. SYSTEM återkommer mera detaljerat om ÖSAs gallringsprogram i kommande nummer.

STOR ORDER FRÅN NIGERIA PÅ LOKOMO 930

Rauma-Repolas Lokomo Division och OY Sisu-Auto AB kommer under 1982 att leverera hela maskinparken för virkesdrivning och fjärrtransport till en pappersfabrik i Nigeria. Ordern omfattar 11 st Lokomo 930 skotare och fällare-buntare och 40 st Sisu lastbilar och servicefordon. Köpesumman uppgår till 35 milj kronor.

Världens starkaste klämbankslunnare Lokomo 933 har hela 18 tons lastkapacitet och 22 alt. 25 tons dragkraft.

Köpare är Nigerian Newsprint Manufacturing Company Ltd som bygger en cellulosafabrik i Cross River State i sydöstra Nigeria. Fabriken uppförs under ledning av det världskända konsultföretaget Parsons & Whittemore Lyddon Ltd, som också konsulterar all virkesdrivning och alla maskinanskaffningar. Fabriken kommer att ha en årskapacitet på 100 000 ton och använder som råvara planterade lövträd vid namn Gmelina, omloppstiden är 12 – 15 år. Vid drivningen används ett kortvirkessystem med an-

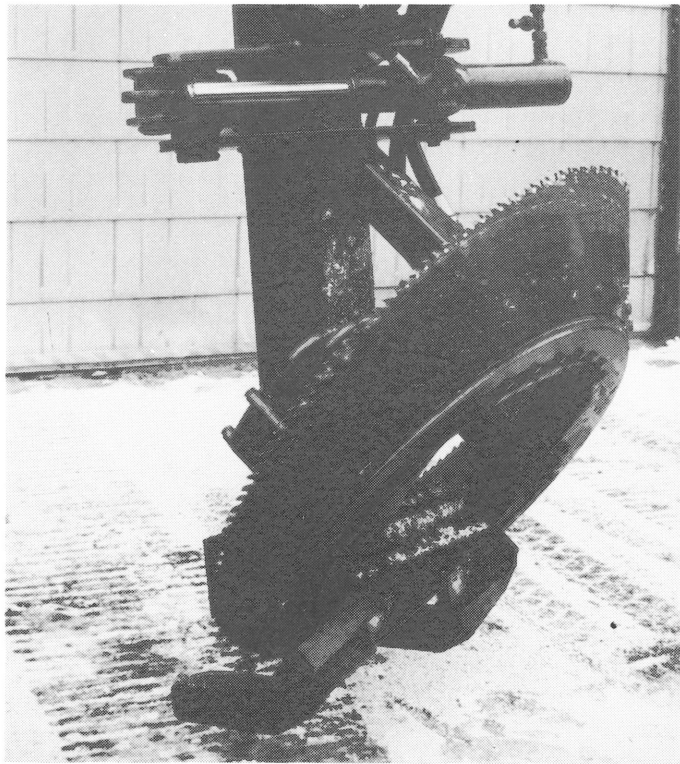
tingen manuell eller mekaniserad fällning samt manuell upparbetning och skotning. Lokomo 930 FB fällare-buntare kommer att användas i svår terräng där träden bläxer krokigt och snett. Fällaren-buntaren möjliggör då en ordentligt riktad fällning och underlättar avsevärt upparbetningen och skotningen. 930 fällare-buntare är utrustad med den nya koncirkelsågen. Med denna kan 2-3 invid varann stående träd fällas samtidigt. Konsulten och köparen bestämde sig för Lokomo 930 främst tack vare maskinens

Den första Lokomo 930 skotaren klar för Nigeria.

Nigerian Newsprint Manufacturing Ltd's direktionsordförande Okon bekantar sig med LOKOMO 930 och entreprenör Aimo Aalto.

Lokomo 930 FB-fällarna är utrustade med den nya koncirkelsågen.

stora lastkapacitet, 18 ton, utomordentliga dragkraft, 22 ton, samt robusta och servicevänliga konstruktion. Både fällarna och skotarna är utrustade med samma luftkylda Deutz V-6 diesel på 118 kW DIN. Skotarna har Fiskars 65 L kran med sex-spakssystem i stället för standard två-spakssystem. Lokomo 930 tillverkas både med sex och åtta hjul, med 118 kW (DIN) V-6 Deutz eller 151 kW (DIN) V-8

Deutz i olika versioner skotare, fällare, klämbankslunnare, fällare-lunnare, flishuggsbärare, processor, skördare o s v. Maskinen lämpar sig utmärkt för verkligt tuffa uppdrag såsom markberedning, tvåläggsskotning, lunning. Åttahjulsversionen är idealisk i både steniga och dåligt bärande marker. Lokomo 930 är den enda stora skotaren på marknaden med boggie fram.

Världsomspännande instruktörsverksamhet

I ÖSA-systemet för ett mekaniserat skogsbruk ingår instruktörsverksamheten som en viktig del. Kunden får vid leverans av ny ÖSA-maskin en instruktör med ut i skogen för inskolning och intrimning. Givetvis kräver olika maskiner olika lång tid, tex ÖSA 250, 1-2 dagar och ÖSA 706/260 skördare, 4 dagar. Föraren har då tidigare genomgått utbildning på ÖSA-skolan, där han då inhämtat baskunskaper i den aktuella maskinens uppbyggnad och funktion. Första skedet på ÖSA-skolan varierar från 1 till 2 veckor.

Den praktiska körövningen förläggs till förarens hemmiljö och startar upp i samband med leveransen. Här är det mycket viktigt att instruktören får och kan komma innan maskinen körts för lång tid. Felaktigt inlärd körteknik är nämligen mycket svår att rätta till i efterhand.

Vad skall instruktörerna kunna?

Först och främst ska han vara mycket skicklig förare. Han skall alltså kunna köra maskinen med hög kapacitet. Teknisk kunnskap är en nödvändighet och denna utbildning skall motsvara servicemontö-

rens, då den praktiska rutinen kanske saknas. På ett enkelt och lättförståligt sätt ska han dessutom verbalt kunna förmedla sin kunskap. Viktigast är dock hans praktiska färdigheter.

Provförare på utvecklingsmaskin

För att hålla körskickligheten vid liv tjänstgör instruktören även som provförare på utvecklingsmaskiner. Han får då även inblick i framtiden och är på så vis mer förberedd för kommande uppgifter. Samtidigt som han får möjlighet att till en viss del, styra utvecklingen.

Kjell Mickelsson har 20 års erfarenhet

Nestorn i ÖSAs instruktörsteam, totalt 9 man, är *Kjell Mickelsson*. Han har drygt 20 år bakom sig som instruktör-provförare. Vad tycker han då om arbetet.

– Det är mycket inspirerande att träffa så mycket folk i olika befattningar. Ingen är ju den andra lik och detta har medfört, att jag har hamnat i många diskussioner, ibland hårda men alltid stimulerande.

Troligen upplevs man ibland som tjugig men det kan behövas ty alla är inte "lika mycket födda" till skogsmaskinsförare. Jag började under

Sju av nio ÖSA-instruktörer, fr v Kjell Mickelsson, Sven Jonsson, Bernt Myhrberg, Erling Söderström, Roland Ungh, Allan Mickelsson, Tommy Alberg. Saknas Lars Jonsson och Göran Sahlin.

Bamsetiden och har följt utvecklingen sedan dess. Nog har maskinerna blivit mer komplicerade, men är det inte fantastiskt att man nu kan både fälla, kvista och kapa trädet i en och samma maskin, som också har en slagbredd på 20 – 25 meter. Jag trivs med det här arbetet och framför allt med det skogsfolk jag träffar runt om i Sverige. Efter instruktörens insats den första veckan skall föraren klara av maskinen på egen hand. Efter ca tre månader kommer ytterligare en vecka på ÖSA-skolan i Alfta. Här trimmas föraren i mera avancerad felsökning och repara-

tion. Återbesök hör också till instruktörens arbetsrutiner. Detta sker när kunden vill ha ytterligare gnuggning på körtekniken.

Språkkunniga för att klara utlandsbesöken

Utlandsengagemangen för instruktören har ökat i takt med ÖSAs framgångar på exportidan. Kanada är ett av länderna som flera av instruktörerna har lång erfarenhet av. Under de 2-3 sista åren är det dock tyska som blivit instruktörernas innespråk. Det har blivit många och långa inskolningsresor till DDR, Österrike, Västtyskland,

Instruktörerna vidareutbildas om ÖSA 706/260 skördare av projekledaren Jan-Erik Hedin.

På ÖSA-skolan utbildades 1981 ca 800 förare, servicemän och arbetsledare.

ÖSA-SKOLAN UTBILDAR ARBETSLEDARE INOM SKOGEN

Hitintills har förar- och servicemontörsutbildningen prioriterats – arbetsledaren har fått komma i andra hand. I och med skogsmaskinernas allt mer komplicerade uppbyggnad har vi emellertid nu i samråd med våra kunder byggt ut även denna utbildningsgren. Vi började visserligen så smått redan i slutet på 70-talet men först under fjolåret startade dessa kurser på allvar. Ett 30-tal elever gnuggades då på ÖSA-skolan enligt följande modell, som vi utarbetat tillsammans med Iggesunds Bruk, banbrytare och idékläckare på området.

Arbetsledarkurs modell ÖSA-Iggesund

Målgrupp: Kursen riktar sig

främst till avverkningsledare och deras förmän.

Målsättning – syftet med kursen är att ge kursdeltagarna grundläggande kunskaper beträffande ÖSA-maskinernas tekniska uppbyggnad och prestanda, samt att kunna planera ett mekaniserat avverkningssystem.

I Grundkurs i el och hydraulik – 5 dagar, Iggesund

II Maskinteknisk kurs – 5 dagar, ÖSA-skolan

III Avverkningsmetoder och praktisk drivningsplanläggning – 3 dagar, Iggesund

Kursen är uppdelad i tre skeden, varje skede sker med 2-3 veckors mellanrum.

Skede I svarar Iggesund för själva, det behandlar el- och hydraulprincipernas grundbegrepp.

Skede II är förlagt till ÖSA-skolan och behandlar ÖSA-maskinernas tekniska uppbyggnad och prestanda, varvat med teoretiska och praktiska övningar.

Det 3:e och sista skedet är delvis förlagt till skogen och omfattar en dags praktisk körning med skotare och processor, samt två dagar avverkningsmetoder och praktisk drivningsplanläggning. Sista skedet är också en praktisk tillämpning av de två tidigare utbildningsskedena. För planläggare, inköpare och skogsvårdare blir det en kortare variant med inriktning på planläggning och maskinernas prestanda.

Arbetsledarkurs ÖSA 706/260 skördare modell Stora Kopparberg

Denna kurs behandlar framförallt en översiktlig genomgång av maskinens tekniska uppbyggnad och prestanda, varvat med en dags avverkningsmetoder och planläggning. Totalt har ca 40 elever genomgått denna kurs varav ett mindre antal utlänningar.

Eleven skall efter kursens slut känna till:

- maskinens uppbyggnad och konstruktion i stort,
- kunna förflytta och köra maskinen,
- hur skogsmaskiner monteras, tillverkas och kundanpassas,
- föreskriven service och underhåll,
- kunna beställa reservdelar,
- längdsättningsutrustningens möjligheter; längdjustering och diameterinställning,
- vilka ergonomiska krav som ställs på en skogsmaskin idag,
- maskinens säkerhetsföreskrifter,
- efter maskinens uppbyggnad – förutsättningar – begränsningar – för kännedom om olika avverkningsmetoder och praktisk drivningsplanläggning.

Skogvaktare Nils Frank, Iggesunds Bjuråkersförvaltning, fick sin utbildning på ÖSA-skolan i nov -81. Han säger till SYSTEM:

– En mycket intressant kurs som jag har haft stor nytta av. Bäst tyckte jag den praktiska körningen var eftersom jag som regel inte fått tillfälle till detta annars. Kursens uppbyggnad var mycket väl genomtänkt och jag har haft god nytta av den i mitt dagliga arbete.

Nils Frank handlägger tidstudier, maskinutveckling, utprovning av nya metoder och följer upp avverkningarna.

ÖSA-Lokomo 909 populär i Bohuslän

Bonden och mångsysslaren Jan Abrahamsson i Skeei norra Bohuslän har Lokomo-maskinerna som sina favoriter. I höstas fick han nämligen sin tredje! 909-skotare som han dels använder i den 137 hektar stora arrendegårdsskogen men som för det mesta körs på uppdrag av Vänerskog och enskilda skogsägare.

SYSTEM träffade en solig men stormig novemberdag den alltid glade skogsbonden och hans maskin.

– ÖSA-Lokomo 909 är tydligen den rätta maskinen för Dig, Jan. Varför?

– Den frågan är lätt att besvara. 909:an har jag funnit vara den mest lagom stora och enkla skotare som alldeles perfekt passar både den

karga bohusländska naturen och min dito plånbok. Stor dragförmåga och lågt marktryck, ja den har ju däck 500x22,5 bak och 23,1x26 fram. Och det som kanske betyder mest idag, är den extremt låga bränsleförbrukningen, 4–5 liter/timme!

– Starka argument, det medges, men hur går 909:an i gallring?

– Ja, den spårar visserligen inte, men den är ändå skon-sam och framförallt stadig, även med den här långa kranen.

– Nå, men servicen då?

– ÖSA-Lokomo 909 är ju en relativt enkel skotare, utan komplicerade dyrbara fines-ser. Den är därför lättservad och krånglar sällan och när jag behöver hjälp kommer

Domänservicemannen Len-nart Holm "på stubben". En säker man som gör sitt jobb både snabbt och ansvarsfullt.

Sade en nöjd och belåten Jan Abrahamsson och hoppade vikt in i sin maskin som körde vidare ner mot avlägget.

STORT TACK TILL ÖSA

för ert generösa bidrag till vår skogliga utlandsresa till Canada. Den blev mycket lärorik och intressant för oss vilket vi hoppas i någon mån framgår av reseberättelsen.

1980-1981 års skogsmästar-kurs
Skinskatteberg

Hans Alenius, reseledare, tackar våra exkursionsvärdar på Vancouver Island och överlämnar en mapp med information om ÖSA.

Tjeckoslovakien m fl länder i Mellaneuropa.

Allan Mickelsson nyligen hemkommen från DDR, rapporterar att ÖSAs maskiner där blir mycket väl mottagna. Personalen är ofta mycket tekniskt kunnig, vilket också kräver mycket av instruktören, som snabbt måste få upp utnyttjandegrad och produktion.

– Förhållandena är givetvis helt annorlunda i DDR men jag har ändå alltid trivts bra där, säger Allan Mickelsson. Finskan däremot har ingen av pojkarna lärt sig än.

Erling Söderström, specialist på Finland, säger:

– Jag beundrar de små finska barnen som lärt sig detta enormt svåra språk när de bara är 2–3 år gamla. Erling själv använder sina ar-

mar och sitt goda humör för att göra sig förstådd under Finlandsbesöken. Till dags dato har alla maskiner där blivit inskolade till stor belåtenhet.

ÖSAs främsta PR-män

Instruktörerna är ett resande sällskap och våra kunder träffar dem säkert i många olika sammanhang. På mässor och

utställningar är de våra främsta PR-män och experter. Missa inte tillfället att diskutera med dem som kan maskinernas funktion och kapacitet mer än någon annan.

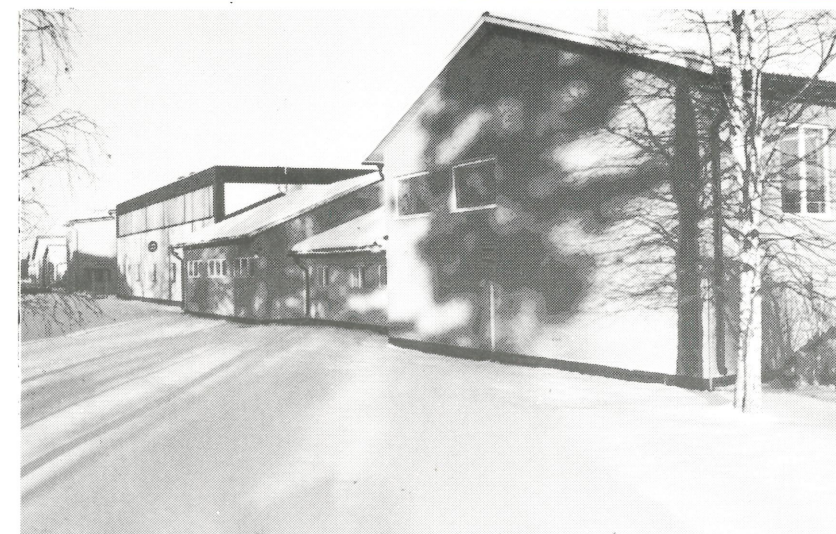
Och Kjell och pojkarna ställer alltid upp, var så säker! Även om 1982 blir ett hektiskt år eftersom vårt leveransprogram är rekordstort.

Domänservice i Brunflo.

Filialchefer och ÖSA-representanter på sammanträde i Lycksele. Fr.v. Benny Sondell, Bo Jonsson, S.O. Storm, Åke Lindström, Kurt Åkesson, Henrik Mörtzell, Ragnar Stenberg, Erik Hedberg, Bo Fransson, Ragne Wiklund, Martin Sjöström, Bo Höglund, Kjell Thorson, Zakarias Zackrisson, Zeth Söderberg och Bo Tallbom.

Domänservice i Lycksele.

DOMÄNSERVICE I JÄMTLAND, VÄSTERNORRLAND OCH VÄSTERBOTTEN

Att få snabb och rätt utförd service, inklusive snabba reservdelsleveranser, är synnerligen viktiga villkor vid valet av skogsmaskin. Ingen skogsmaskin är så bra, eller blir så bra, att den arbetar lönsamt utan service eller bristfälligt utförd sådan.

För alla ÖSA-maskiner är det emellertid väl sörjt härvidlag i regionen Jämtland-Västernorrland-Västerbotten. Sedan några år handlägger nämligen Domänverkets maskinstationer och dess välutbildade personal dessa betydelsefulla ärenden. Som kartskissen visar finns det idag totalt 9 verkstäder i denna region, alla modernt och ändamålsenligt utrustade och populärt benämnda Domänservice.

Carina Grundström, Lycksele, i full fart med inventering.

Lycksele centralort

lappmarksmetropolen Lycksele har Domänservice en imponerande anläggning. Nya välutrustade verkstadslokaler, som rymmer 4 skogsmaskiner samtidigt. Modernt ändamålsenligt lager med reservdelar för, i runt tal, 4 miljoner och datastyrd lagerbokföring. Dessutom en fristående administrationsbyggnad. Chef i Lycksele och för hela Domänserviceverksamheten i regionen är Ragne Wiklund. Vid en paus i en planeringskonferens, med filialchefer och ÖSA-representanter, berättar han:

– Vi har i Jämtland, Västernorrland och Västerbotten en väl utbyggd serviceapparat som också borde tillfredsställa kundernas allt högre ställda krav. Totalt betjänar vi 300 maskiner, varav 100-talet är ÖSA. Den sammanlagda personalstyrkan uppgår för närvarande till 95 man, varav 31 fältmontörer med lika många välförsedda servicebussar, samt 27 verkstadsmontörer. Vår strävan är att så långt det är möjligt ha aktuella reservdelar på lager, så att expressleveranser från ÖSA med

åtföljande fördröjning och tids-spill undviks. Värde av vårt totala lager på hela regionen uppgår idag till drygt 8 miljoner.

– Samtidigt vill jag framhålla, att samarbetet med ÖSA går bra. Servicetillgängligheten på maskinerna är vanligtvis väl genomtänkt.

ÖSA-skolans kursverksamhet för vår personal är också mycket värdefull. Sammantaget är allt detta en nödvändighet för att dagens och morgondagens alltmer sofistikerade skogsmaskiner skall fungera tillfredsställande.

Filialen i Backe ...

är helt nyuppförd och de ändamålsenliga lokaliteterna togs i bruk så sent som förra året. Ett reservdelslager för närmare miljonen håller på att byggas upp.

Filialchefen Seth Söderberg:

– Väldigt stimulerande att få jobba i så här välutrustade, fina lokaler, där möjligheter finns att snabbt och riktigt vidta erforderliga åtgärder på skogsmaskinerna. I maskinhallen, där tre verkstadsmontörer inkl jag själv jobbar, kan

vi samtidigt ta in två större maskiner. Två fältmontörer i varsin välförsedd buss ligger ständigt ute och vidare har vi en man på lagret. Och skriv gärna att ÖSA-pojkarna och deras maskiner är alltigenom trevliga bekantskaper!

... och Brunflo

Domänverkets serviceverkstad byggdes 1978 och är den näst största i distriktet efter Lycksele. Filialchefen heter Bo Höglund och har jobbat 20 år i branschen, först som resementör hos NNP och sedan 1975 som verkställare här i Brunflo.

Han säger till SYSTEM:

– Vi servar fn ett 75-tal skogsmaskiner varav minst 25 är ÖSA. Kanske i mesta laget, inte minst med tanke på de stora avstånden. Vi har 4 resementörer med välutrustade bussar samt 3 hemmamontörer. En fältmontör är stationerad i Strömsund. Vårt lagerutrymme har varit för litet och en nybyggd del tas i bruk nu på nyåret. Den kommer till största delen att fyllas med ÖSA-delar, mycket beroende på att antalet ÖSA-

maskiner ökar stadigt. På grund av den växande maskinparken kommer vi förmodligen snart att få hjälp i norr och nordväst av Domänservice i Backe.

Sade och tyckte Bo Höglund i Brunflo. Givetvis skulle SYSTEM också velat besöka alla verkstäderna i distriktet men till detta får vi återkomma. Vi skall i kommande nummer givetvis också låta kunderna ge sin syn på Domänservice i Jämtland-Västerbotten.

UMEÅ-REGIONS MASKINSERVICEFÖRVALTNING

Domänservice i Backe.

Andelen ÖSA-maskiner ökar – 250-skotaren mest!

Från vår sydöstra landsända hörs nästan bara opti- mistiska tongångar. ÖSA-maskinerna vinner terräng alltmer, kanske främst genom att den lilla 250-skotaren tycks passa som handsken på handen. Vilket väl delvis torde be- visas av att säljdistrikt Sydost nu gått om Sydväst i antal levererade 250- maskiner, ett faktum som ansvarige distriktschefen Nils "ÖSA-Nisse" Karls- son i Västermik eftertryck- ligt påpekar vid SY-STEMS besök i slutet av november -81.

– Orsaken, Nisse?

– Kunderna är idag otro- ligt produktmedvetna och att vår lilla 250-maskin är den mest idealiska kombi- maskinen för både gallring och slutavverkning, det vet väl snart sagt varenda kotte. På mitt långa och delvis mycket skogrika di- strikt skulle jag säkert ha kunnat placera flera små- maskiner om sådana hade funnits på lager.

Visst, "ÖSA-Nisses" di- strikt är stort, kanske för stort. Östra Skåne, Ble- kinge, Småland, Östergöt- land och södra delarna av Sörmland och Uppland.

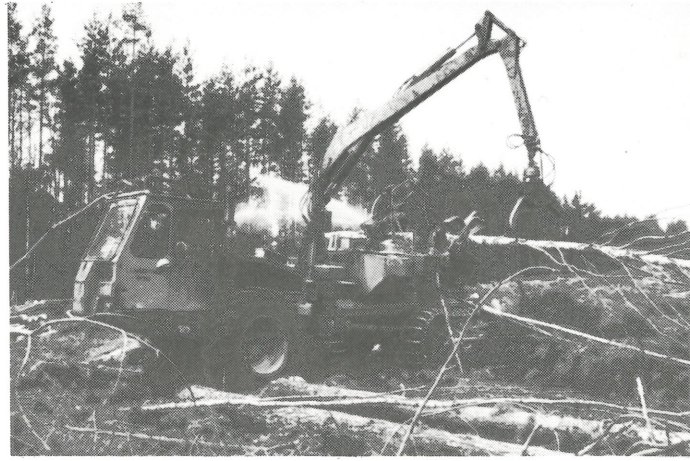
Med mycket varierade skogsbestånd och många entreprenörer, stora skogs- bolag och enskilda skogs- ägare att besöka. Och fn varenda 250-maskin som kommer fram, beställd långt i förväg.

Holmens Bruk

På Östgötaförvaltningen i det månghundraåriga företaget – grundat 1609 – träffade vi maskinledaren Ove Larsson, i ett avverkningsområde vid Björndammen, nordväst om Flen i Sörmland. Här arbe- tade bl a konkurrentmaskiner, ÖSA-skördaren 705/260 som på 4 månader gått hela 1100 timmar!

– Jag har ansvaret för att alla maskiner är igång, från norra Kalmar län och hitupp. Vi har fn 3 skördare, 1 pro- cessor, 1 fällare-lunnare och 10 skotare. Av dessa är 6 ÖSA-maskiner – dvs 40 % – fördelade på 3 st 250, 1 st 260, 1 st fällare-lunnare 670 och så den här skördaren. Stor ÖSA-andel, javisst, fast du såg väl helst den vore 100 %!

Och det är klart, ÖSA har ju fördelar som andra saknar. Men varför ska exempelvis skördaren här få sitt fina ut-

ÖSA 705-928 processor "still going strong" efter 12 000 timmar men som nu ersätts av kombiprocessorn 706/260.

nyttjande naggat i kanten på grund av att enkla elkabel- fel på kranen inte kan åtgär- das snabbt nog?

Sade Ove Larsson som ändå ville poängtera det goda sam- arbetet med ÖSA-folket samt ge högsta betyg till Domäns- vicemannen Claes-Göran Svärd i Strängnäs.

– Tack för både ros och ris, Ove. Vad tycker Du Kenty Fransén, som skiftkör 705/ 260 tillsammans med Georg Sandberg?

– OK, jag började 1965 i det här gamlet och har väl sen dess kört både BM, Kockum och ÖSA-maskiner. Nu "plågar" vi förstås den här skördaren 12 timmar/dag och sex dagar i

veckan så det är klart att den får göra rätt för sig. Kanske är våra arbetspass för långa, för trots den fina arbetsmiljön så blir man bra trött till kvällen. Å andra sidan får vi längre sammanhängande ledighet och så har vi ju själva valt. . . Förresten tycker jag nog att 670-fällaren med sin svängbara hytt och oöverträffande fram- komlighet är den bästa skogs- maskin jag kört! Varför byggde ni inte skördare på den?

I Norrköping

på de ärevördiga företags huvudkontor, berättade skogs- chefen Stig Hedberg, att man fn avverkar i egen regi ca 550 000 m³sk medan virkes- förbrukningen är 1,7 milj m³fub årligen, att förutom på egna skogar i Jämtland, Uppland, Östergötland och Småland, sker avverkning i form av rotposter och upp- drag på privata marker, att skogsmaskinsparken består av ett 30-tal enheter, företrädes- vis ÖSA, Kockum och BM, att på senare tid en viss koncentration skett till ÖSA med köp av 2 skördare och 6 st 250-skotare, att en succes- siv övergång sker från fäl- lä/processorer mot skördare, att utöver den egna maskin- parken sysselsättes ett varie- rande antal entreprenörer, att

i södra Sverige en förskjutning mot lättare maskiner äger rum tack vare ökad gallring och skärpta miljökrav.

Hos Södra Skogsägarna. .

i Kalmar träffade vi driv- ningsledare Johnny Karlsson och föraren Kenneth Karlsson i full fart med att lossa en nyanländ kombiprocessor 706/250. Den ska ersätta tro- tjänaren, Lokomo 705/928, som sedan 1975 gått ca 12 000 timmar, och de sista åren med en 75 %-ig utnytt- andegrad. Eller som Johnny uttryckte sig – "den nye måste vara en supermaskin om den ska klå den gamle!" SYSTEM hoppas kunna bekräfta detta i kommande utgåva.

. . är årsförbrukningen ca 5 milj m³sk!

Maskinansvarige skogsmästa- ren Lars Pagels omtalade senare, att Södra fn avverkar ca 2,2 milj m³sk i egen regi men att bolagets totala virkes- förbrukning uppgår till i runt tal 5 milj m³sk/år. Mellan- skillnaden köps till största de- len av enskilda skogsägare och från andra skogsbolag. En li- ten del importeras. I den egna avverkningen använder Södra 27 maskiner varav andel ÖSA är 5 st 250-skotare, 2 st 868:or, 1 st kombiprocessor och 1 st kompaktskördare, dvs 33 % ÖSA.

Entreprenör Kenneth Sjökvist, Järnforsen

och hans förare, Göte Berg- gren, tyckte att arbetsmiljön i den nyligen levererade 250-skotaren var toppen. Snabb, smidig ÖSA-kran, bekväma 2-spaksreglage, skön stol. Idealisk i gallring men kanske något "tippig" i slut- avverkning.

"Fast det är klart, man lassar ju på betydligt mer då. För- resten kan den ju breddas." Kenneth Sjökvist har dess- utom en "gammal" ÖSA 706/925 processor, "Som går otroligt bra och driftsäkert men som jag på grund av dess ålder nog ändå måste byta till sommarn."

– Den nya ÖSA-skördaren måste vara toppenbra om den ska slå den här gamla 705/928 processorn, säger Kenneth Karlsson till "ÖSA-Nisse" Karlsson.

Entreprenör Åke Elofsson, Mörlunda:

Komforten och kranen är mycket bra på min 250- skotare som Torbjörn Karls- son, och jag skiftkör. Brukar ta nattpasset själv och håller vanligtvis på så länge det är roligt. Så det blir långa pass för det mesta. Ca 1800 timmar har den gått och då mest i gallring där den gör ett fint jobb, utan skador på skogen. På sistone har dock fart- kontrollen krånglat lite när maskinen varit kall. Det lär vara något el-fel som ska rättas till.

"En verkligt bra allroundskotare" säger Göte Berggren till Anders Dahlgren, ÖSA, "men nu är det kvällen".

I god tid före SYSTEMSs pressläggning meddelar ÖSAs serviceavdelning, att detta nu åtgärdats till full belåtenhet, liksom elkabelfelet på 705/260 skördaren i Sörm- land.

Glada miner hos frv Kenty Fransén, Holmens Bruk, Claes-Göran Svärd, Domänservice, Anders Dahlgren och Nils Karlsson, ÖSA och Ove Larsson, Holmens Bruk. Har man manne funnit elkabel- felet på fällningsutrustningen?

Graningeverken

– skogsbolag med järnbrukstraditioner och framtidstro

Den 19 november 1673 beviljade Bergskollegium privilegium för guvernören i Västernorrland, friherren Karl Larsson Sparre att i "Ångermanland, Långsele socken och Sollefteå gäll, som kallas Ådalen i Graninge by" inrätta ett "järnbruk av masugn och hammare".

Riklig tillgång på skog, rinnande vatten och förekomst av sjömalm utgjorde goda förutsättningar för bruksdrift och inom många år var verksamheten i full gång. Senare uppfördes även järnbruk i Sollefteå och masugn i Bollsta. Järnhanteringen drevs med skiftande framgång fram till senaste sekelskiftet.

I Graningeverkens historia spelar skogen en avgörande roll. Arealen produktiv skogsmark har successivt utvidgats genom köp och byten. Rationell skogsvård ökar återväxten. Den produktiva skogsmarken omfattar 166 000 ha och den årliga avverkningen från egen skog är 360 000 m³/år. Vilket motsvarar hälften av företagets totala virkesbehov.

Graningeverkens skogstillgångar finns i tre län, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. Förutsättningarna för ett rationellt skogsbruk varierar avsevärt. De flesta skogsmarkstyper finns representerade, från lättföryngrade tallmarker till områden med

tjockt råhumustäckte som kräver en intensiv bearbetning för att efter avverkning ny skog skall kunna anläggas. Granskogen dominerar och utgör 60 % av det totala virkesförrådet, andelen tallskog är 32 % och resterande 8 % utgöres av lövträd.

Medelåldern på skogen är relativt hög, nästan 2 % av arealen bär skog som är äldre än 170 år, 41 % av arealen har skog äldre än 100 år. Växttiden, dvs lämplig slutavverkningsålder, är för tall 130 år och för gran 110 år på GVAB:s normalmark.

Årligen planteras ca 1 500 ha, totalt sätts 2,5 – 3,0 milj planter ut. Andelen tall och conortia är ca 60 %, gran ca 40 %.

Den "ordinarie" ungskogsröjningen uppgår årligen till över 1000 ha. En uppgift för kvalificerad arbetskraft då utförandet kräver skoglig blick och kunskap, en nödvändighet då åtgärden är avgörande för beståndets framtida utseende och produktion.

– Varför valde Graningeverken ÖSA som leverantör av sin nya generation skogsmaskiner, skogschef Krister Fahlgren?

– Eftersom GVAB äger alla sina maskiner är det en stor fördel att ha så få märken som möjligt. ÖSAs systemtanke med samma basmaskin för både skördare och skotare var

Skogschef Krister Fahlgren.

ett starkt argument. Från de anställda framhölls maskinernas servicevänlighet, arbetsmiljön med bla bra hyttklimat.

– Service och maskinunderhåll – Hur har GVAB den viktiga biten ordnad?

– Förarna kör i 2-skift med 1:a skiftet 06.00–14.45 och 2:a skiftet 14.00–22.00. På så sätt finns båda förarna vid maskinen 14.00–14.45 och kan då hjälpas åt med underhåll och ev justeringsarbeten. Från verkstaden i Graningebruk kan hjälp erhållas till kl. 22.00. Ett krav på både tillverkare och servicelämnare är att de snabbt skall komma ut till maskiner som behöver åtgärdas. Stilleståndstiden är dyr och måste på alla sätt nedbringas till kortast möj-

liga. Instruktionsböcker och reservdelskataloger måste komma ut snabbare.

– Maskinerna blir mer och mer invecklade – Hur ser Du på utbildningsbehovet hos olika personalkategorier?

– Vårt krav är att förarna skall klara ganska mycket själva. GVAB utnyttjar givetvis ÖSA-skolans utbildning men skulle gärna vilja ha en uppföljningskurs inom max 6 månader från leverans och den ordinarie utbildningen. Förmågan att snabbt hitta fel och åtgärda dem bör trimmas upp. Med andra ord, jag vill att ÖSA-skolan ökar på just den delen av utbildningen. GVAB skickar all personal på en 4-veckors el- och hydraulikutbildning vid AMU-center i Bräcke före ÖSA-utbildningen. Däremot skall förarna ej syssla med svetsning som kräver ett yrkeskunnande som man ej kan begära av förarna.

– Hur upplever förarna maskinerna?

– I stort sett bra. Våra förare ansåg, som jag nämnde tidigare, att den förnämliga arbetsmiljön hos ÖSA-maskinerna var ett tungt vägande skäl vid vårt maskinval.

Som arbetsgivare är man oroad av nackskadornas omfatt-

ÖSA I ÖSTTYSKLAND

I Östtyskland, eller officiellt DDR, avverkas ca 12 miljoner m³ per år. För ett par år sedan skadades stora arealer av storm- och snöbrott. Man påskyndade då en omfattande mekanisering av skogsbruket. All skog är statlig och geografiskt indelad i 14 förvaltningsområden.

Trots att man har en mycket stor tillverkningsindustri för lantbruksmaskiner har man inte velat splittra denna med tillverkning av skogsmaskiner. Dessa importeras inklusive erfarenhet och kunnande och det har blivit mest ÖSA.

Utprovade system

Under central ledning i skogsministeriet har man systematiskt provat ut avverkningssystem som sedan införes på förvaltningarna. Studier av system i Skandinavien och prov med många olika fabrikat av maskiner har lett till att man valt följande huvudmaskiner:

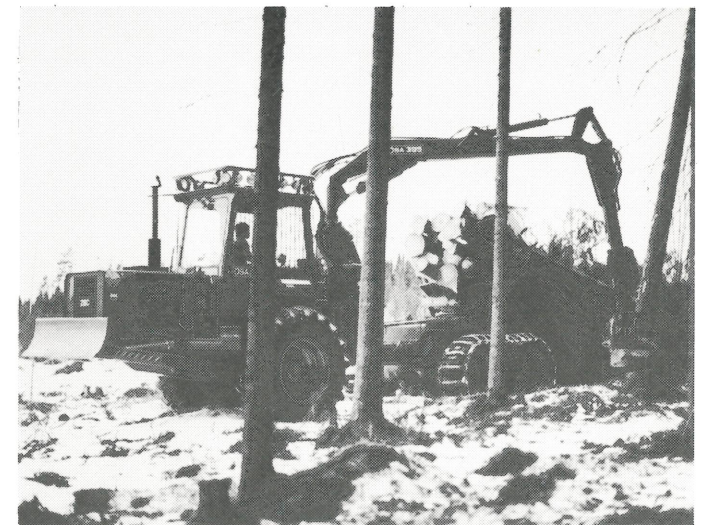
Man har alltså valt ett system där hela träden från slutavverkning kan tas ut ur skogen. På avlägg kvistarna träden, delvis med en tämligen enkel inhemsk kvistningsmaskin, som man helt enkelt drar trä-

den igenom. Sedan lastas stammarna med vinsch på lastbil. En del av kvistarna kan man ta till vara i små flishuggar på traktorer. Men man flisar inte för att eldningsvirke, brunkol och briketter används för eldningsvirke. Flisen går till boardtillverkning.

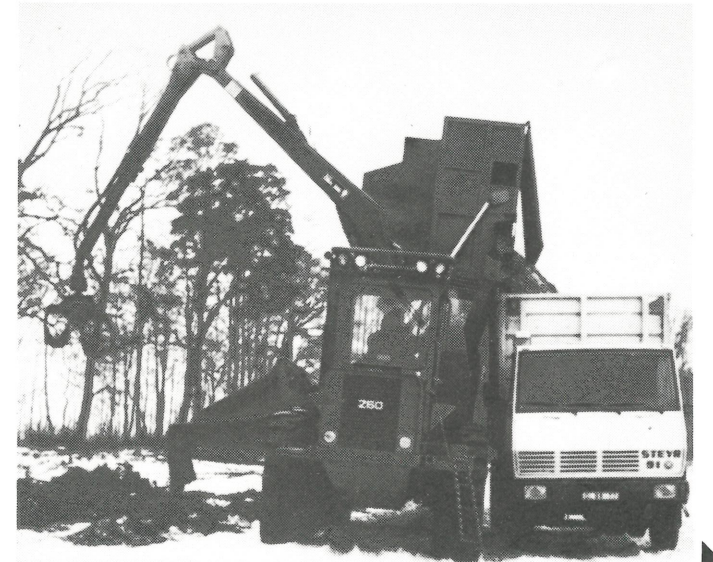
Det verkligt effektiva flissystemet har man infört med ÖSA-Bruks flismaskin. Stormskadad skog tas tillvara direkt i skogen eller man står på avlägg. Containern på 15 m³ fylls på en kvart och högtippas sedan direkt i lastbil. I Sverige praktiseras på några håll i stället system med transportabla containere.

Hårda tekniska krav

Det är tekniskt krävande leveranser ÖSA har till DDR. Förutom den förberedande utprovningen av maskinen som sådan måste den uppfylla bestämda krav från DDRs motsvarigheter till vår arbetarskyddsstyrelse och vårt trafiksäkerhetsverk. Eftersom kraven är hårda är det alls ej självklart att skandinaviska maskiner blir godkända, men det har ÖSAs maskiner blivit. Maskinerna är ändå bara en del av ÖSAs leveranser. Reservdelar anskaffas och läggs upp för lång tid redan i samband med maskinköpen.

ÖSA 260 fällare-lunnare.

ÖSA-Bruks flismaskin.

ning. Övergången från 6-spaks till 2-spaks manöverventiler trodde alla skulle medföra en klar förbättring, men så har inte blivit fallet. En del förare får problem med nacken även när de fått

2-spaks manöverventiler. Vi hoppas de kommande "spänningsfria" manöverdonen är lösningen på detta allvarliga problem.

– Vad anser Du om maskinernas storlek?

– ÖSA-250 balanserar på den nedre gränsen. Mindre maskiner hör inte hemma i norrländskt skogsbruk!!!

I Graningebruk har GVAB verkstad och reservdelslager.

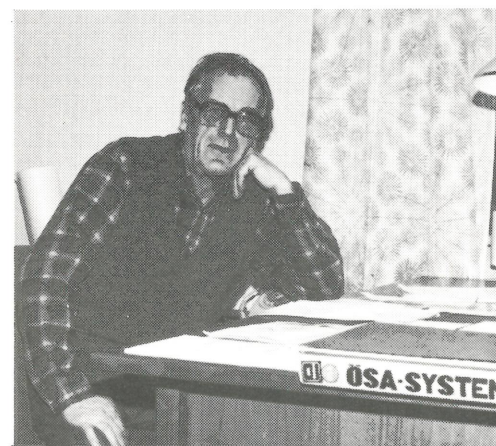
Lokalerna är nya och moderna. Verkstaden omfattar ca 550 m² och har plats för 4 skogsmaskiner samtidigt. Takhöjden är 8 meter och för större demonteringar finns 2 traverser om 6 ton vardera.

Verkstadschefen Sten Börlin har 10 montörer varav 1 är specialist på hydraulik och 1 är svetsare. Dessutom finns 4 montörer ute på distrikten och dessa dirigeras i stor utsträckning från verkstaden.

I lagret basar Lennart Aronsson som också sköter inköp. Han har till sin hjälp 2 utlämnare. Lagret är bemannat till kl. 22.00. För att snabbt klara omdirigering av montörer m.m. har man ett radionät som täcker hela GVABs skogliga verksamhetsområde.

Fr v tvätthall, svets, utrymmen för maskinreparationer.

Verkstadschef Sten Börlin.

Distriktschef Gunnar Norin och lagerchef Lennart Aronsson.

ÖSA-skolan i DDR

Personalutbildningen sker i DDR. ÖSA-skolan har nästan startat filial på södra sidan Östersjön. Man utbildar många förare och servicemontörer för att kunna köra i skift och med principerna från ÖSA-skolan har det blivit ett stort utbildningspaket, som genomföres i samarbete med skogsministeriet i DDR.

Den 4:e flishuggmaskinen ÖSA 260/1000 CT på plats utanför den gamla svenskstaden Stralsund. Personalen vid maskinen är servicemän och förare.

Affärsmässigt sker försäljningen till DDR i samarbete med ÖSAs distributör Steyr-Daimler-Puch AG, Österrike, som också levererar skogslastbilar, bl a med flisbehållare, samt de stora kabelkranarna KSK-12. Värdet av de svenska leveranserna är nära 40 miljoner kronor.

Ca 10 mil söder Stralsund växer 1000-åriga ekar.

SKOGS-MASKIN-FÖRARE!

När Du flyttar och åker på allmänna vägar efter att ha kört en längre tid i djupsnö

Kom ihåg att rensa fälgarna från is före vägkörningen.

Annars riskerar Du att värmen från navreduktionen mm gör att

isklumpen i fälgen

lossnar och hamnar på körbanan där den utgör en allvarlig trafikfara.

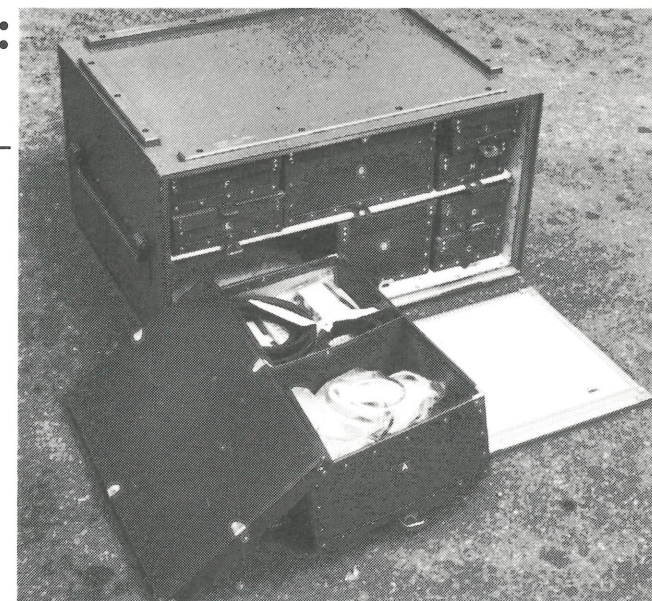
Vår nya succé: FÖRSTA-FÖRBANDS-LÅDAN

för skogsmaskiner lovprisade av maskinägare, förare och skogsfolk.

Beställ nu så slipper Du vänta.

Ring Bo Bergkvist
0271-114 00.

Av honom får du också till rätt pris köpa DEN GRÖNA ÖSA-OVERALLEN!

ETT GOTT SKRATT....

Fröknarna Kroksabel får besök av en tiggare. Fröken Josephine öppnar.

– Snälla frun, kan jag få ett par gamla byxor?

– Vad säger människan?! I det här huset finns inga karar. (Stänger dörren).

System: Det var allt dumt, det du sa. Nu gör han naturligtvis inbrott här i natt!

Josephine öppnar dörren igen och säger: Men kom ihåg att vi har karar hos oss på nätterna!!!

– Kannibalen var så mager så han måste äta opp sej.

– Synda långsamt.

– Sockerbolaget har numera bara strökunder

– Har Du fikar?
– Ja, jag fe(c)k nyss.
– Jag trodde Du var ofiken?
– Nej, jag är nyfiken.

Livliga Labans monolog

– Ä man glad å trevlig inne, så åker man ut. Ä man glad å trevlig ute, så åker man in. Va menas?

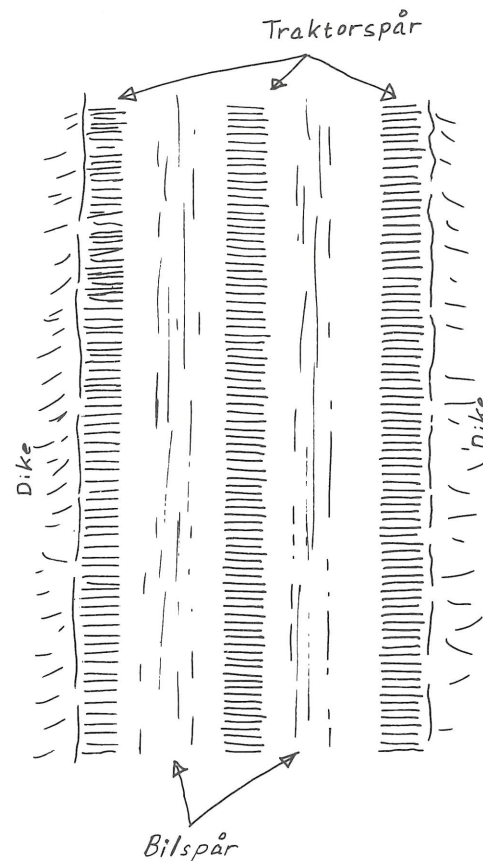

PRAKTISKA TIPS

Trafiken på skogsbilvägarna

– Kör din skogsmaskin på skogsbilvägarna som fotot och

skissen visar. Dvs med ena hjulsidan på vägrenen och den andra hjulsidan på vägens mittsträng. Då slipper din och andras bilar åka "tvättbräda."

BEGAGNADE SKOGSMASKINER

– RING ÖSA-REPRESENTANTEN PÅ DIN ORT
ELLER TILL HUVUDKONTORET, ALFTA

ÄLVSBYN
Gunnar Sällström
0929-700 97, 700 98

Ö-VIK
Benny Sondell
0660-106 60, 510 35

ÖSTERSUND
Bo Andersen
063-215 27

SUNDSVALL
Gunnar Norin
060-12 99 61

Hemek 350	1969	43.000:-	(bef. skick)
TEG 904	1976	75.000:-	(justerad)
SM 868	1971	80.000:-	(bra skick)
SM 868	1974	90.000:-	(bef. skick)
SM 868	1974	290.000:-	(cert. maskin)
LOK 909	1976	195.000:-	(renoverad)
LOK 925	1973	95.000:-	(renoverad)
LOK 928	1976	170.000:-	(översedd)
KS 850	1974	175.000:-	(översedd)
AKTIV SK 747	1979	325.000:-	(översedd)
ÖSA 705/868 proc	75/72	375.000:-	(cert. maskin)
ÖSA 705/868 proc	73/71	220.000:-	(översedd)

– Med lång erfarenhet och stort kunnande som grund, testar och åtgärdar vi våra inbytesmaskiner. Serios marknadsföring hederssak.

– KOM IHÅG FYNDSHOPEN!

VÄSTERVIK
Nils Karlsson
0490-400 67, 400 75

SKÖVDE
Gösta Lindgren
0511-822 65

TORSBY
Bernt Frykestam
0560-126 25, 130 00

ALFTA SÖDRA
Kjell Lundin
0271-114 00

ALFTA NORRA
Kaj Hoof
0271-114 00

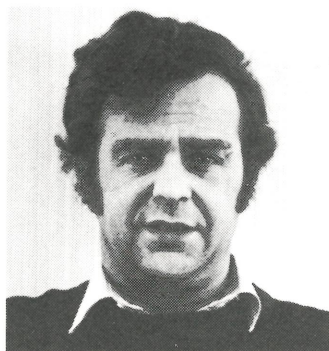
HUVUDKONTORET
Birgitta Nordenwall
0271-114 00

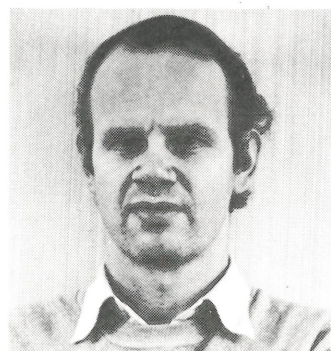
HUVUDKONTORET
Allan Mårtensson
0271-114 00

NYA NAMN:

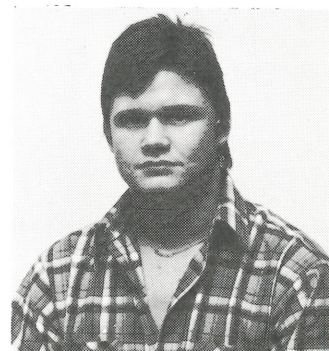
Från 14 september 1981, som lärare på ÖSA-skolan, har anställts Dan Norman. Han kommer närmast från Korsnäs-Marma där han varit servicemontör. Norman är ingenjör och har arbetat med skogsmaskinsservice i 18 år.

Från 1 januari 1982 har som lärare på ÖSA-skolan anställts Alf Domanders. Han har tidigare under 5 år varit anställd som ansvarig arbetsledare på slutmonterings- och avsyningsavdelningarna på ÖSA.

Från 1 november 1981 har vi förstärkt säljarsidan på vår reservdelsavdelning. Sven-Olov Hedberg har tillträtt en befattning som reservdels säljare. Sven-Olov kommer närmast från vår serviceverkstad där han arbetat som servicemontör och komponentrenoverare.

Information utgiven av ÖSA AB
Marknadsavdelningen Tel. 0271/114 00
Box 500, 822 00 Alfta
Tryck: Nyströms Tryckeri AB

Distriktskontor:
Älvsbyn tel 0929-700 97
Ö-vik tel 0660-510 35
Östersund tel 063-215 27
Sundsvall tel 060-12 99 61
Laxå tel 0271-114 00
Norrköping tel 0490-400 67
Skövde tel 0511-822 65
Torsby tel 0560-126 25

ÖSA AB
Ett Rauma-Repola Företag